

УДК 327(477):355.45(477)

DOI <https://doi.org/10.32782/2786-9385/2025-5-4>

ІНТЕГРАЦІЯ ДИПЛОМАТИЧНИХ ІНСТРУМЕНТІВ В АРХІТЕКТОНІКУ ОБОРОННОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ

Сироватко Віктор Володимирович,

аспірант кафедри політології і міжнародних відносин

ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

ORCID ID: 0009-0008-1645-6877

Російсько-українська війна виступила потужним тригером переосмислення стратегічних орієнтирів у сфері національної безпеки та оборони, що, своєю чергою, актуалізувало потребу в багатовимірному підході до аналізу оборонного потенціалу України. Стаття розкриває комплексну природу оборонного потенціалу як інтегрованої системи, що охоплює не лише суто військові ресурси, а й політичні, економічні, соціальні, інформаційні та духовні складники.

Особлива увага приділяється дипломатії як інструменту превентивного стримування, формування міжнародної коаліційної підтримки, просування національних інтересів та створення сприятливого зовнішньополітичного середовища. Зокрема, автор доводить, що в умовах війни дипломатія трансформується з інструмента зовнішньої політики в один із базових структуроутворюючих елементів оборонного потенціалу. Наведені кейси дипломатичної активності України у 2022–2024 рр. демонструють її здатність мобілізувати міжнародну підтримку, укладати стратегічні домовленості, залучати ресурси, що сприяє зміцненню обороноздатності держави. Увагу приділено також ролі дипломатії у сучасному інформаційному та гібридному середовищі, де національні інтереси реалізуються в умовах стирання меж між внутрішньою та зовнішньою політикою. Автор обґрунтовує, що ефективна дипломатія забезпечує стійкість держави не лише до воєнних, а й до політичних і економічних викликів, будучи ключовою передумовою досягнення стратегічних цілей у сфері національної безпеки.

Підкреслюється необхідність інституційного закріплення взаємодії дипломатичних структур із сектором безпеки й оборони для ефективного формування оборонної політики в умовах затяжного конфлікту. Автором запропоновано концептуальну модель включення дипломатії до оборонного потенціалу як функціональної компоненти, що забезпечує інтеграцію зусиль на національному та міжнародному рівнях. Стаття робить внесок у розвиток наукової дискусії про міждисциплінарний підхід до вивчення обороноздатності в умовах гібридних загроз.

Ключові слова: оборонний потенціал, національна безпека, дипломатія, російсько-українська війна, безпекова політика, обороноздатність.

Syrovatko V. V. Integration of Diplomatic Instruments into the Architectonics of Ukraine's Defense Potential

The Russo-Ukrainian war has become a powerful trigger for the rethinking of strategic priorities in the realm of national security and defense, thereby highlighting the need for a multidimensional approach to analyzing Ukraine's defense potential. This article explores the complex nature of defense potential as an integrated system encompassing not only strictly military resources but also political, economic, social, informational, and spiritual components.

Particular attention is devoted to diplomacy as a tool of preventive deterrence, coalition-building, advancement of national interests, and the creation of a favorable foreign policy environment. The author argues that under wartime conditions, diplomacy is transformed from a traditional instrument of foreign policy into one of the foundational structural elements of the national defense potential. Case studies of Ukraine's diplomatic activity in the years 2022–2024 illustrate its capacity to mobilize international support, conclude strategic agreements, and attract vital resources, thereby strengthening the country's defense capabilities. Special emphasis is placed on the role of diplomacy within the contemporary informational and hybrid environment, where national interests are pursued under conditions of a blurred boundary between domestic and foreign policy. The article substantiates that effective diplomacy ensures the state's resilience not only against military threats, but also in the face of political and economic challenges, serving as a key prerequisite for achieving strategic goals in the sphere of national security.

The necessity of institutionalizing cooperation between diplomatic entities and the security and defense sector is underlined as a critical factor for shaping defense policy in the context of a protracted conflict. The author proposes a conceptual model for incorporating diplomacy into the defense potential as a functional component that facilitates the integration of efforts at both national and international levels. The article contributes to the development of scholarly discourse on interdisciplinary approaches to the study of defense capacity amid hybrid threats.

Key words: defense potential, national security, diplomacy, Russo-Ukrainian war, security policy, defense capability.

Актуальність дослідження. Російсько-українська війна стала потужним каталізатором переосмислення безпекових парадигм та формування нових стратегічних пріоритетів у системі оборонної політики України. У цьому контексті актуалізується потреба комплексного підходу до оборонного потенціалу як до багатовимірної структури, що включає не лише військові, а й політичні, економічні та дипломатичні компоненти. Особливе місце у цій системі посідає дипломатія як інструмент превентивного стримування загроз, забезпечення міжнародної підтримки та формування сприятливого зовнішньополітичного середовища. У зв'язку із цим зростає потреба в науковому осмисленні дипломатії як ключового компонента оборонного потенціалу держави, адже нині її функціональне навантаження виходить за межі традиційного зовнішньополітичного інструментарію, інтегруючись у ширшу систему національної безпеки. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю комплексного осмислення ролі дипломатії у зміцненні обороноздатності держави в умовах тривалої війни та глобальної нестабільності.

Мета статті – дослідження дипломатії як невід'ємного компонента оборонного потенціалу України в умовах повномасштабної війни та глобальної політичної нестабільності. Завданнями виступають: визначення теоретичних підходів до структури оборонного потенціалу, виокремлення ролі дипломатії в системі національної безпеки та аналіз практичних механізмів інтеграції дипломатичних інструментів в архітектуру оборонного потенціалу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У межах даного дослідження особливу увагу заслуговують роботи М. Іщука та В. Смолянюка, у яких

оборонний потенціал аналізується як багатолінійна структура. В. Пасічко пропонує системний підхід до розуміння оборонного потенціалу, розглядаючи його як сукупність матеріальних, духовних, географічних, демографічних, економічних та інших компонентів. На взаємозалежність і взаємовплив структурних елементів оборонного потенціалу вказують у своїх роботах О. Семененко, С. Салкуцан, О. Романченко, Є. Марко, А. Ремез та Л. Добровольська.

Актуальними для дослідження є також позиції українських дипломатів, державних діячів, а також положення офіційних урядових документів, зокрема Стратегії зовнішньополітичної діяльності України, Закону України «Про національну безпеку України», а також виступи Андрія Єрмака, Дмитра Кулеби та інших представників вищого дипломатичного корпусу. Ці джерела дають змогу розглядати дипломатію як один із ключових елементів національного оборонного потенціалу в умовах війни та трансформації безпекового середовища.

Повномасштабна збройна агресія Російської Федерації проти України кардинально змінила архітектуру безпекового простору як на національному, так і на глобальному рівні. Війна перестала бути винятково військовим протистоянням – вона дедалі більше перетворюється на багатовимірну гру сил, де ключову роль відіграють не лише танки і ракети, а й дипломатичні заяви, міжнародні домовленості, коаліційні альянси та символічні жести на глобальних форумах. Сучасний світ вимагає від держави не лише мати дієвий оборонний потенціал, а й бути здатною створити сприятливе міжнародне середовище для реалізації своїх національних інтересів. Саме тому інтеграція дипломатичних інструментів в архітектуру оборонного

потенціалу України постає як нагальна наукова та практична проблема, що потребує системного аналізу.

Теоретичне осмислення оборонного потенціалу як системного феномена відстежується у працях вітчизняних та зарубіжних дослідників, де ця категорія розглядається як комплексне поняття, що характеризує не лише здатність держави до самооборони, а й включає широкий спектр питань, пов'язаних із підготовкою, плануванням і реалізацією оборонних заходів.

Найбільш продуктивним видається підхід, який дає змогу структурувати оборонний потенціал на основі багатолінійного та багаторівневого аналізу, що був розвинутий у працях М. Іщука, В. Смолянюка [1]. Згідно із системним підходом, до якого апелює В. Пасічко, обороноздатність розглядається як багатовимірне явище, що потребує диференційованого аналізу, зокрема: *за філософсько-соціологічною основою* – як потенційна сукупна могутність країни та її воєнна могутність, оборонний потенціал поділяється на: матеріальний (військово-матеріальний) потенціал – сукупність ресурсів, озброєння, інфраструктури та матеріально-технічного забезпечення оборони та духовний (військово-духовний) потенціал – рівень патріотизму, історичної пам'яті, ідеологічної згуртованості та морально-етичних орієнтирів населення; *за загально-соціологічною основою* – як частина соціальної природи держави, потенціал поділяється на: географічний (військово-географічний) – просторові характеристики території, природні бар'єри, кліматичні умови тощо та демографічний (військово-демографічний) – чисельність населення, мобілізаційний резерв, стан здоров'я нації, структура населення за віком та статтю; *за частково-соціологічною основою* – відповідно до сфер суспільного життя, виділяються: економічний (військово-економічний) потенціал – фінансові та виробничі ресурси, здатні бути спрямованими на забезпечення оборони; соціальний (військово-соціальний) – якість життя населення, соціальна згур-

тованість, доступ до послуг; політичний (військово-політичний) – здатність державних інституцій до мобілізації ресурсів і прийняття рішень в умовах загроз; моральний (військово-моральний) – суспільна підтримка захисної політики, моральна готовність до спротиву. На основі універсального системного функціонування автор також виокремлює потенціали, що забезпечують цілісність оборонної системи, до яких він відносить: організаційний (військово-організаційний) – структура, взаємозв'язки та координація оборонних інституцій; управлінський (військово-управлінський) – ефективність прийняття та реалізації управлінських рішень в оборонній сфері та науковий (військово-науковий) потенціал – науково-дослідні установи, технологічні інновації, воєнна наука [2]. Такий підхід дає змогу комплексно оцінити структуру, механізми функціонування та цільову спрямованість оборонного потенціалу держави.

За структурного підходу, прихильниками якого є О. Семененко, С. Салкуцан, О. Романченко, Є. Марко, А. Ремез та Л. Добровольська, основними елементами оборонного потенціалу та чинниками впливу на нього є: *військові ресурси*: особовий склад; техніка та озброєння; мобілізаційні можливості; *економічний складник*: виробничі потужності, бюджетування, сільське господарство трудові мобілізаційні ресурси; *інформаційна безпека*: захист даних, контроль над інформаційними потоками; *науково-технічний потенціал*: система науково-дослідних, конструкторських та проектно-технологічних організацій; *стан розвитку військової науки*: підготовка резервного особового складу, розроблення нових проектно-технічних проектів; *соціально-моральний складник*: національні відносини, національна ідея; імідж країни [3]. Даний підхід дає змогу аналізувати оборонний потенціал не лише як сукупність збройних засобів, а як комплексну систему взаємозалежних елементів, що охоплює практично всі ключові сфери функціонування держави. А оборонний потенціал, у такому розумінні постає не

як ізольований військовий інструмент, а як інтегрований складник державної безпеки, що охоплює політичні, економічні, технологічні, правові та дипломатичні елементи.

Тобто оборонний потенціал – це здатність ефективно мобілізувати всі наявні ресурси для забезпечення обороноздатності та досягнення стратегічних цілей у воєнний і мирний час.

Відповідно до п. 9 ст. 1 Закону України «Про Національну безпеку України», оборонний потенціал держави є одним із ключових складників національної безпеки [4].

Інтегральним складником національного оборонного потенціалу в сучасних умовах є дипломатія, яка здатна забезпечити зовнішньополітичну підтримку, мобілізацію ресурсів і формування міжнародного коаліційного тиску на агресора. Дипломатія визначається як комунікаційна діяльність високого рівня з просування національних інтересів, укладання міжнародних угод, досягнення компромісів і зміцнення міжнародних альянсів.

Так, український дипломат, заступник міністра оборони України з питань європейської інтеграції, Надзвичайний та Повноважний Посол України в Кувейті (2019–2024) визначає дипломатію як «високоінтелектуальне мистецтво взаємодії на міжнародній арені під час захисту та просування національних інтересів держави. Це пошук друзів та досягнення компромісів. Це робити все, щоб країну, інтереси якої ти представляєш, любили» [5, с. 7] (ми вважаємо, що останнє слово доречно замінити на «поважали», але це суб'єктивна точка зору автора статті). Дипломатія – це основа міжнародних процесів, подій, «мистецтво міжнародних відносин і ведення переговорів, підписання міжнародних угод для запобігання міжнародним конфліктам чи їх урегулювання, пошуки компромісів і взаємоприйнятних рішень, вивчення основних тенденцій та перспектив розвитку регіональних і глобальних міжнародних відносин із метою розширення та поглиблення міжнародного співробітництва» [6, с. 215].

Під впливом глобалізації, невщухаючих збройних конфліктів, російсько-української війни сучасна система міжнародних відносин зазнала суттєвих трансформацій. Зокрема, держава більше не має виключного права на формування та реалізацію зовнішньої політики, оскільки дедалі більшу роль у формуванні іміджу країни на міжнародній арені відіграють недержавні актори. Водночас інформаційні технології надають цим суб'єктам новітні комунікаційні інструменти для впливу. Отже, дипломатія все більше пов'язана з комунікаційними процесами як на внутрішньому, так і на міжнародному рівні.

Безпекова політика України також формується і реалізується за умов, «коли у сучасному світі нівелюється різниця між внутрішніми та зовнішніми аспектами безпеки, зростає вага несилових (політичних, економічних, соціальних, енергетичних, екологічних, інформаційних тощо) складників її забезпечення та формуються у межах ЄС – європейська наднаціональна ідентичність, а в рамках СНД – панросійська в умовах зовнішньої агресії росії та сучасної «гібридної війни» [цит. за 7, с. 118].

Сьогодні українська дипломатія (воєнна, публічна, культурна, оборонна тощо), стала невід'ємним стратегічним компонентом національного оборонного потенціалу, що вимагає використання складних та інтегрованих підходів до національної безпеки й оборони.

Дипломатія як компонент оборонного потенціалу держави полягає, перш за все, у здатності дипломатичних служб ефективно використовувати політичні, економічні, військово-технічні та інформаційні ресурси для захисту національних інтересів та спроможність формування міжнародних коаліцій, досягнення запровадження міжнародних санкцій, укладання міжнародних угод, а також запобігання та стримування потенційних загроз.

У сучасних умовах дипломатія не лише інтегрується в архітектоніку оборонного потенціалу, а й виступає самостійним інструментом впливу, що здатен визначати стратегічний вектор форму-

вання та реалізації оборонної політики держави. Її функціональне призначення проявляється у превентивному виявленні, нейтралізації та стримуванні глобальних загроз, а також у забезпеченні стійкості міжнародного безпекового порядку.

У період 2022–2025 рр. Україна демонструє високу ефективність дипломатичної діяльності, спрямованої на посилення обороноздатності. Серед ключових векторів інтеграції дипломатичних інструментів в оборонний потенціал можна виділити:

Укладання стратегічних міжнародних угод. Важливим напрямом української дипломатії є укладення безпекових міжнародних угод (предметом яких є різні аспекти гарантування національної безпеки та підтримки з боку міжнародних партнерів), договорів, предметом котрих є питання функціонування логістики та промисловості, та ін. Таке гарантування стосується військової підтримки (постачання озброєння, техніки та військового обладнання; навчання українських військових; обмін розвідувальною інформацією), економічної допомоги (фінансова підтримка для стабілізації економіки; фонди для відновлення інфраструктури, зруйнованої внаслідок війни; інвестиції в економічні та соціальні реформи для підвищення ефективності державного управління та сприяння інтеграції України до європейських структур), довгострокових гарантій безпеки (гарантії безпеки з боку країн-партнерів; підтримка у процесі вступу України до НАТО; спільні зобов'язання щодо захисту суверенітету та територіальної цілісності України), гуманітарної допомоги (підтримка в забезпеченні гуманітарних потреб населення, що постраждало від війни, медична допомога та постачання необхідних ресурсів для лікарень і медичних закладів) [8], що дають змогу Україні вже четвертий рік вести боротьбу в цій екзистенційній, нерівномірній за військовими та людськими ресурсами війні та сприяють посиленню оборонного потенціалу України у цілому. Слід відзначити, що вектор на розбудову/зміцнення страте-

гічного (глобальне) партнерства визначений у «Стратегії зовнішньополітичної діяльності України». У Пріоритеті визначено 16 країн, які можна умовно віднести до кількох груп: *країни – учасниці G7* (США, Велика Британія, Канада, Японія); *держави – члени ЄС* (Німеччина, Франція, Польща, Литва, Румунія); *країни Східного партнерства* (Молдова, Грузія, Азербайджан) та *інші впливові країни* (Китай, Індія, Бразилія, Туреччина) [9; 10].

Формування міжнародних коаліцій і альянсів, що підтримують Україну в умовах російської агресії, стало результатом безпрецедентної роботи дипломатичного корпусу. «Рамштайн 1. Історичне об'єднання 40 країн вільного світу» [11], «Заява МЗС України щодо формування міжнародної коаліції для протидії злочинній діяльності Росії в кіберпросторі» [12], «Володимир Зеленський про коаліцію безпеки: «Нам потрібен один чіткий план» [13]. Наразі діє «вісім коаліцій спроможностей для надання ефективної допомоги відповідно до конкретних потреб Сил оборони України. Це означає, що союзники України переходять до надання військової допомоги переважно не на двосторонній основі, а у діяльності відповідних коаліцій. Їхньою метою є посилення координації, систематизації і, як наслідок, збільшення обсягів міжнародної військової допомоги в озброєнні, військовій техніці та підготовці особового складу [14].

Участь у міжнародних організаціях та альянсах (НАТО, ЄС, ООН), у нових форматах співпраці (наприклад, «Рамштайн»), що забезпечує фінансову, технічну та військову підтримку.

Мобілізація міжнародної фінансової підтримки. Завдяки ефективній дипломатичній взаємодії з партнерами державі вдалося залучити вагомий обсяг військово-технічної допомоги з боку провідних країн Заходу. Така підтримка включає постачання сучасної військової техніки, матеріально-технічних засобів, а також організацію програм навчання та підвищення кваліфікації персоналу сектору безпеки й оборони, що істотно

посилює обороноздатність України в умовах збройної агресії. Детальні відомості про обсяги, напрями та джерела зазначеної допомоги доступні, зокрема, на офіційних ресурсах Міністерства закордонних справ України, а також на спеціалізованих аналітичних платформах, таких як портал «Український мілітарний центр» (MILITARNYI.COM) та ін. [15].

Санкційний тиск. Одним із ключових напрямів сучасної дипломатичної діяльності України є координація зусиль із державами – членами ЄС, США, Великої Британії, Канади, Швейцарії, Австралії, Японії, Нової Зеландії та низки інших країн-партнерів задля ініціювання, розширення та посилення санкційного режиму проти держави-агресора. Така взаємодія спрямована на обмеження економічних, фінансових, технологічних і політичних ресурсів агресора, що, своєю чергою, має на меті зниження його потенціалу для ведення війни. Санкційна політика, виступаючи невід’ємним складником оборонної стратегії, підсилює ефективність інших інструментів стримування та сприяє створенню несприятливого зовнішнього середовища для реалізації ворожих планів. Інформація про санкції постійно оновлюється та доступна на офіційному сайті Міністерства закордонних справ України у розділі «Санкції проти РФ» [16].

Кризовий дипломатичний менеджмент та участь у глобальних платформах безпеки. Від початку повномасштабної агресії Російської Федерації проти України одним із ключових інструментів державної стратегії стала система кризового дипломатичного менеджменту, яка включає активну участь у глобальних платформах безпеки. Така форма дипломатичної діяльності спрямована не лише на забезпечення політичної підтримки України, а й на формування нової архітектури безпеки у Європі та світі загалом. У рамках роботи Міжнародного форуму «Дипломатія сьогодні: роль України в глобальній політиці» керівник Офісу Президента України Андрій Єрмак акцентував увагу на тому, що «українська дипломатія з перших

днів війни успішно веде боротьбу проти агресора: будує широку коаліцію на підтримку держави, переслідує російських військових злочинців, захищає права українців, що постраждали від російської агресії, у міжнародних інституціях» [17]. Кризовий дипломатичний менеджмент України розглядається як важливий складник формування глобальної системи безпеки, який ураховує реалії нових гібридних та асиметричних конфліктів. Ефективна участь у міжнародних процесах дає змогу не лише посилити обороноздатність держави через інтеграцію у систему колективної безпеки, а й відігравати активну роль у моделюванні майбутньої архітектури міжнародних відносин, яка має бути заснованою на принципах суверенітету, верховенства права та недоторканності кордонів.

Інформаційна дипломатія та міжнародна комунікація. В умовах повномасштабної збройної агресії Російської Федерації проти України інформаційна дипломатія та міжнародна комунікація набули статусу ключових інструментів реалізації зовнішньополітичного курсу держави. Одним із пріоритетних завдань цієї діяльності стало формування іміджу України як жертви неспровокованої агресії, що, своєю чергою, дає змогу ефективно мобілізувати громадську думку міжнародної спільноти та забезпечити стійку політичну підтримку з боку партнерів. Ключовим чинником подальшого розширення міжнародної підтримки виступає характер сприйняття України на зовнішньополітичній арені. Це сприйняття значною мірою детермінується внутрішніми ціннісними орієнтирами, політичною поведінкою державних інституцій, а також публічною риторикою її лідерів. Як справедливо зауважив колишній міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба, «формування позитивного іміджу України у світі потребує тісної координації з усіма дотичними інституціями, як державними, так і недержавними» [18].

Українська дипломатія продемонструвала здатність активно впливати на міжнародний інформаційний простір,

використовуючи механізми публічної дипломатії та інформаційного впливу для просування наративу про легітимний оборонний характер своєї політики. У рамках цілеспрямованої інформаційної кампанії формується стабільний позитивний імідж України як демократичної держави, що протистоїть авторитарній агресії й захищає фундаментальні цінності – свободу, суверенітет і міжнародне право. У сучасних умовах саме «іміджева стратегія України є визначальним чинником підтримки міжнародної солідарності, що, своєю чергою, має критичне значення для збереження обороноздатності держави, її стійкості та успішного протистояння у затяжному конфлікті» [19].

Із вище викладеного випливає, що ефективне використання дипломатичних інструментів – від укладення міжнародних угод і формування коаліцій до інформаційної підтримки та санкційної політики відіграє критично важливу роль у забезпеченні стійкості, мобілізації зовнішніх ресурсів і посиленні обо-

роноздатності України. Уміння української дипломатії адаптуватися до умов повномасштабної війни, розширювати міжнародні зв'язки та зміцнювати партнерства створює передумови не лише для успішної протидії агресору, а й для формування сучасної моделі безпеки, де дипломатія є важливим елементом оборонного потенціалу України.

Висновки. Інтеграція дипломатичних інструментів у структуру оборонного потенціалу України є не лише актуальним, а й необхідним напрямом розвитку національної безпеки в умовах затяжної війни, адже ефективна дипломатія забезпечує стратегічну мобільність, міжнародну підтримку, посилення санкційної політики та формування міжнародної безпекової архітектури.

Український досвід засвідчує, що дипломатія вже не є лише інструментом зовнішньої політики, а перетворюється на ключовий елемент оборонної стратегії, який потребує подальшої інституалізації, інтелектуального посилення та інноваційного оновлення.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Смолянчук В.Ф. Військова могутність України: теоретико-методологічні засади формування та розвитку (політологічний аналіз досвіду 1990-х років) : монографія. Київ ; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2000. 448 с.
2. Пасічко В. Обороноздатність держави: теоретичні основи системного дослідження. *Політичний менеджмент. Воєнна безпека*. 2008. Вип. 2. С. 135–143. URL: https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/pasichko_oboronozdatsnist.pdf
3. Основні методологічні аспекти оцінювання взаємозв'язку оборонного та економічного потенціалу держави / О. Семененко та ін. *Social Development and Security*. 2020. Вип. 10(6). С. 161–177.
4. Закон України «Про національну безпеку України». *Відомості Верховної Ради*. 2018. № 31. Ст. 241, зі змінами від 24.02.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text> (дата звернення: 18.04.2025).
5. Балануца О.О. Родзинки дипломатії : навчальний посібник. Дніпро : Середняк Т.К., 2022. 148 с. URL: <https://kuwait.mfa.gov.ua/storage/app/sites/46/balanutsa-o-rodzinki-diplomatii.pdf> (дата звернення: 22.04.2025).
6. Політична енциклопедія / ред. Ю. Левенець. Київ : Парламентське видавництво, 2011. 808 с.
7. Медвідь Ф., Чорна М. Безпекова політика України в умовах зовнішньої агресії: нормативно-правове забезпечення. *Наукові записки ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України*. № 5–6(79–80). С. 117–126. URL: https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/medvid_bezpekov.pdf (дата звернення: 29.03.2025).
8. Тимошенко О.А. Міжнародні договори за участю України в умовах воєнного стану: політико-правовий вимір. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2024. Вип. 4. С. 775–782. URL: <https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2024/08/127.pdf>. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2024.04.125>.
9. Стратегічне партнерство в умовах війни. *Національна безпека і оборона. Стратегічні партнери України. (реалії та пріоритети в умовах війни)*. 2023. № 3–4(193–194). С. 24–60.

10. Україна на світовій арені: національні інтереси і стратегічні пріоритети. Заочний круглий стіл представників влади і незалежних експертів. *Національна безпека і оборона. Стратегічні партнери України. (реалії та пріоритети в умовах війни)*. 2023. № 3–4(193–194). С. 73–92.
11. «Рамштайн» у цифрах: 25 зустрічей і понад \$145 млрд допомоги Україні» *Арміяінформ*. 21 січня 2025 р. URL: <https://armyinform.com.ua/2025/01/21/ramshtajn-u-czyfrah-25-zustrichej-i-ponad-145-mlrd-dopomogy-ukrayini/> (дата звернення: 29.03.2025).
12. Заява МЗС України щодо формування міжнародної коаліції для протидії злочинній діяльності Росії в кіберпросторі. *Офіційний сайт МЗС України*. 11 травня 2022 р. URL: <https://mfa.gov.ua/news/zayava-mzs-ukrayini-shchodo-formuvannya-mizhnarodnoyi-koalitsiyi-dlya-protidiyi-zlochinnij-diyalnosti-rosiyi-v-kiberprostorі> (дата звернення: 29.03.2025).
13. Володимир Зеленський про коаліцію безпеки: «Нам потрібен один чіткий план». *Армія-Інформ*. 25 березня 2025 р. URL: <https://armyinform.com.ua/2025/03/27/volodymyr-zelenskyj-pro-koalitsiyu-bezpeky-nam-potriben-odyn-chitkyj-plan/> (дата звернення: 29.03.2025).
14. Коаліції спроможностей: як держави-партнери посилюють Сили оборони України – роз'яснення Міноборони. *Офіційний сайт МЗС України*. 27 грудня 2024 р. URL: <https://mod.gov.ua/news/koalitsiyi-spromozhnostej-yak-derzhavi-partneri-posilyuyut-sili-oboroni-ukrayini-roz-yasnennya-minoboroni> (дата звернення: 23.04.2025).
15. Військова допомога. *MILITARNYI*. URL: <https://military.com/uk/tag/vijskova-dopomoga/> (дата звернення: 17.04.2025).
16. Санкції проти РФ. *Офіційний сайт МЗС України*. URL: <https://mfa.gov.ua/protidiya-agresiyi-rf/sankciyi-proti-rf> (дата звернення: 25.04.25).
17. Міжнародний форум «Дипломатія сьогодні: роль України в глобальній політиці». *Навчально-науковий інститут міжнародних відносин*. 28.11.2024. URL: <https://www.iir.edu.ua/news/mizhnarodnyy-forum-dyplomatiya-sohodni-rol-ukrayiny-v-hlobalniy-politytsi> (дата звернення: 18.04.2025).
18. Стратегія публічної дипломатії Міністерства закордонних справ України 2021–2025 : Наказ Міністерства зовнішніх справ від 24.03.2021. URL: <https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/%2Fpublic-diplomacystrategy.pdf> (дата звернення: 18.04.2025).
19. Меженська О.В. Воєнна дипломатія як інструмент покращення іміджу держави: український варіант. *Вісник Львівського університету. Серія «Філософсько-політологічні студії»*. 2025. Вип. 58. С. 357–368. <http://fps-visnyk.lnu.lviv.ua/uk/2025-58>. DOI <https://doi.org/10.30970/PPS.2025.58.43>.

REFERENCES:

1. Smolianiuk, V.F. (2000). *Viiskova mohutnist Ukrainy: Teoretyko-metodolohichni zasady formuvannya ta rozvytku (politologichniy analiz dosvidu 1990-kh rokiv)* [Military Power of Ukraine: Theoretical and Methodological Principles of Formation and Development (Political Analysis of the 1990s Experience)]. Kyiv; Irpin: VTF «Perun».
2. Pasichko, V. (2008). *Oboronozdattist derzhavy: Teoretychni osnovy systemnoho doslidzhennia* [State defense capability: Theoretical foundations of systemic research]. *Politychnyi menedzhment. Voienna bezpeka*, (2), 135–143. https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/pasichko_oboronozdattist.pdf
3. Semenenko, O., Salkutsan, V., Romanchenko, O., Marko, Y., Dobrovolska, L., & Remez, A. (2020). *Osnovni metodolohichni aspekty otsiniuvannya vzaiemozviazku oboronnoho ta ekonomichnoho potentsialu derzhavy* [Key methodological aspects of assessing the interrelation between a state's defense and economic potential]. *Social Development and Security*, 10(6), 161–177.
4. Verkhovna Rada of Ukraine. (2018). *Zakon Ukrainy «Pro natsionalnu bezpeku Ukrainy»* [Law of Ukraine «On national security of Ukraine»] (No. 2469-VIII, as amended No. 2952-IX from February 24, 2023) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>
5. Balanutsa, O.O. (2022). *Rodzynky dyplomatii: Navchalnyi posibnyk* [Diplomacy highlights: A textbook]. Seredniak T. K. <https://kuwait.mfa.gov.ua/storage/app/sites/46/balanutsa-o-rodzinki-diplomatii.pdf>
6. Levenets, Y. (Ed.). (2011). *Politychna entsyklopediia* [Political encyclopedia]. Parliamentary Publishing.

7. Medvid, F., & Chorna, M. (2018). Bezpekova polityka Ukrainy v umovakh zovnishnoi ahresii: Normatyvno-pravove zabezpechennia [Ukraine's security policy under external aggression: Normative-legal support]. *Naukovi zapysky IPIEND im. I.F. Kurasa NAN Ukrainy*, 5–6(79–80), 117–126. https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/medvid_bezpekov.pdf
8. Tymoshenko, O.A. (2024). Mizhnarodni dohory za uchastiu Ukrainy v umovakh voiennoho stanu: polityko-pravovyi vymir [International treaties involving Ukraine under martial law: Political and legal dimension]. *Analychno-porivnialne pravoznavstvo*, (4), 775–782. <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2024.04.125>
9. Stratehichne partnerstvo v umovakh viiny [Strategic partnership in wartime]. (2023). *Natsionalna bezpeka i oborona*, (3–4 [193–194]), 24–60.
10. Ukraina na svitovii areni: natsionalni interesy i stratehichni priorytety. Zaochnyi kruhlyi stil predstavnykiv vlady i nezalezhnykh ekspertiv [Ukraine on the world stage: National interests and strategic priorities. Virtual round table of government representatives and independent experts]. (2023). *Natsionalna bezpeka i oborona*, (3–4 [193–194]), 73–92.
11. «Ramstein» u tsyfrakh: 25 zustrichei i ponad \$145 mlrd dopomohy Ukraini [«Ramstein» in numbers: 25 meetings and over \$145 billion in aid to Ukraine]. (2025, January 21). *ArmiaInform*. <https://armyinform.com.ua/2025/01/21/ramshtajn-u-czyfrah-25-zustrichej-i-ponad-145-mlrd-dopomogy-ukrayini/>
12. Ministerstvo zakordonnykh sprav Ukrainy. (2022, May 11). Zaiava shchodo formuvannia mizhnarodnoi koalitsii dlia protydii zlochynnii diialnosti Rosii v kiberprostori [Statement on the formation of an international coalition to counter Russia's criminal activities in cyberspace]. <https://mfa.gov.ua/news/zayava-mzs-ukrayini-shchodo-formuvannya-mizhnarodnoyi-koalitsiyi-dlya-protidiyi-zlochinnij-diyalnosti-rosiyi-v-kiberprostori>
13. Volodymyr Zelenskyi pro koalitsiu bezpeky: «Nam potriben ody chytkey plan» [Volodymyr Zelensky on the security coalition: «We need one clear plan»]. (2025, March 25). *ArmiaInfor* <https://armyinform.com.ua/2025/03/27/volodymyr-zelenskyj-pro-koalitsiyu-bezpeky-nam-potriben-odyn-chytkey-plan/>
14. Ministerstvo oborony Ukrainy. (2024, December 27). *Koalitsii spromozhnosti: Yak derzhavy-partnery posyliut Syly oborony Ukrainy – roziasnennia* [Capability coalitions: How partner states strengthen Ukraine's defense forces – explanation]. <https://mod.gov.ua/news/koalitsiyi-spromozhnostej-yak-derzhavi-partneri-posilyuyut-sily-oboroni-ukrayini-roz-yasnennya-minoboroni>
15. Viiskova dopomoha [Military assistance]. (n.d.). *Militarnyi*. Retrieved April 17, 2025, from <https://militarnyi.com/uk/tag/vijskova-dopomoga/>
16. Ministerstvo zakordonnykh sprav Ukrainy. (2025, March 6). Sanktsii proty RF [Sanctions against the Russian Federation]. <https://mfa.gov.ua/protidiya-agresiyi-rf/sankciyi-proti-rf>
17. Mizhnarodnyi forum «Dyplomatiia sohodni: rol Ukrainy v hlobalnii politytsi» [International Forum «Diplomacy Today: The Role of Ukraine in Global Politics»]. (2024, November 28). Ofitsiinyi sait Navchalno-naukovoho instytutu mizhnarodnykh vidnosyn. Retrieved April 18, 2025, from <https://www.iir.edu.ua/news/mizhnarodnyy-forum-dyplomatiya-sohodni-rol-ukrayiny-v-hlobalniy-politytsi>
18. Ministerstvo zakordonnykh sprav Ukrainy. (2021, March 24). Stratehiia publichnoi dyplomatii Ministerstva zakordonnykh sprav Ukrainy 2021–2025: zatverdzhena Nakazom Ministerstva vid 24.03.2021 [Strategy of Public Diplomacy of the Ministry of Foreign Affairs of Ukraine 2021–2025: Approved by Order of the Ministry of Foreign Affairs dated 24.03.2021]. Retrieved April 18, 2025, from <https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/%public-diplomacystrategy.pdf>
19. Mezhenka, O.V. (2025). Voienna dyplomatiia yak instrument pokrashchennia imidzhu derzhavy: ukrainskyi variant [Military diplomacy as a tool for improving the state's image: The Ukrainian case]. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriya: Filosofska-politychni studii* (58), 357–368. <https://doi.org/10.30970/PPS.2025.58.43>